

Abstrakt

Tato práce si klade za cíl představit čtenáři veškeré, v českém právním prostředí aktuálně dostupné, nástroje sociálního práva, sloužící k vhodnému individuálnímu nastavení pracovněprávního poměru, zejména pak jeho pracovních podmínek. Záměrem je poskytnout co nejširší spektrum flexibilních možností výkonu práce a inspirovat tak zaměstnavatele a zaměstnance ke sjednání pro ně nejvýhodnějších podmínek. Tímto krokem by mělo dojít na trhu práce k většímu nárůstu potenciálních zaměstnanců, a v důsledku také k vyšší ekonomické prosperitě zaměstnavatelů. Základ celé úpravy tkví v myšlence spokojených zaměstnanců, kteří budou díky správnému individuálnímu nastavení pracovních podmínek efektivnější a udrží se na pracovním trhu po co nejdelší dobu svého produktivního života. Předpokládejme, že zaměstnanec, který v důsledku vhodných flexibilních podmínek získá více volnosti, jež povede ke sladění jeho pracovního života s životem osobním, bude spokojenější, vyrovnanější a v práci méně frustrovaný než zaměstnanec, který musí dnes a denně volit mezi dvěma esenciálními složkami svého života a jednu z nich nekompromisně upřednostňovat. Takové případy vedou po jistém čase k vyhoření, jakož i k fyzickým či psychickým obtížím, přičemž další pokračování v práci častokrát již není možné. Abychom se vyhnuli právě tomuto problému 21. století, je více než žádoucí zvážit flexibilní instituty pracovněprávního ujednání ihned na počátku sjednávaného vztahu. Předkládaná práce ve své značné části poukazuje na flexibilní ujednání pracovní doby, jakož i na flexibilně volené pracoviště (popřípadě flexibilní místo výkonu práce).

Kromě vyhovujícího nastavení „běžného“ pracovního režimu je stejně tak nutné myslet na sociální události v životě zaměstnance, které mohou pracovněprávní vztah na určitou dobu buďto zcela přerušit, nebo alespoň částečně modifikovat. Další část práce se proto zaměřuje na vybrané důležité osobní překážky zaměstnance související s jeho rodinným životem a na dávky sociálního zabezpečení z nich vyplývající v kontextu nedávno přijaté směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1158 ze dne 20. června 2019 o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob a o zrušení směrnice Rady 2010/18/EU. Autorka práce v textu mj. implementuje jednotlivé unijní požadavky do českého právního rámce a navrhuje možné změny příslušných vnitrostátních předpisů.

Práce tak poskytuje ucelený přehled toho, jak celé sociální právo, tedy pracovní právo a právo sociálního zabezpečení, reaguje na poptávku volnějšiho a svobodnějšiho nastavení pracovněprávního poměru, a jaké výhody, jakož i úskalí jednotlivé flexibilní instituty přinášejí.